žalobcovy, ne však skutečností. — Proto nelze z výroku toho rázu povšechného dovozovati po rozumu § 1330 obč. zák. závazek žalovaného odvolati výrok rozsudkem vyneseným k žalobě civilní. — Pokud by pak mohlo se snad usuzovati na nějaký čin trestní spáchaný urážkou na cti, lze snad požadovati odvolání cestou trestní, nikoli však pořadem práva civilního (arg. 1. odstavec § 1330 obč. zák. a contrario).

Nejvyšší soud vyhověl dovolání, rozsudek soudu odvolacího zrušil a věc vrátil soudu odvolacímu by dále jednal a znovu rozhodl.

Odůvodnění. Odvolací soud neposoudil věc správně po právní stránce, ježto nelze souhlasiti s ním u výkladu slova »skutečnost«, přicházejícího v prvé větě II. odstavce § 1330 obč. zák. Odvolací soud vykládá pojem skutečnosti příliš úzce, obmezuje jej na události a vylučuje přítomné stavy. Skutečností je též osobní vlastnost někoho, tudíž i náchylnost a pohotovost jeho k činům příčícím se ať zákonu ať dobrým mravům. Výrok v žalobě uvedený, odpovídá-li pravdě, jest proto sdělením (sr. 3. větu II. odstavce § 1330) skutečnosti, že žalobce je pohotově na žádost nebo vyzvání žalovaného prozraditi obchodní tajemství své firmy, jak učinil R—ý, jenž ho jen předešel. Nejde tu o pouhý dohad neb úsudek, nýbrž o tvrzení skutečnosti dostatečně určité (konkretní), by bylo ji zahrnouti pod pojem skutečnosti § 1330 obč. zák. a jejíž pravdivost nebo nepravdivost byly žalovanému zajisté známy.

Odvolací soud nezabýval se odvoláním po stránce další, zejména ne po stránce skutkové, takže nelze dovolacímu soudu rozhodnouti o dovolání bez případného doplnění odvolacího řízení probráním dalších důvodův odvolacích.

Bylo proto zaříditi další podle § 503 čís. 2. a 510 c. ř. s.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 18. listopadu 1924 Rv I 1393/24. *R. v. z. s. Dr. Grešl.*

Zaplacená dobírka podle §u 72 (4.) želez. dopr. ř. jest vzájemným plněním příjemcovým, které dráha tomuto již vrátiti nesmí, když zásilka zboží vinou dráhy mezitím se ztratila, a když dráha jest povinna k náhradě škody podle §§ 88., 95. žel. dopr. ř. příjemci; dobírka patří příkazci.

Žalující firma H. P. podala u obch. s. v P. žalobu na čsl. želez. aerár pcto 22.399 Kč 10 h s přísl. z toho důvodu, že ulo-

žila na zásilku oleje podanou ve stanici Libeňské dne 27. září 1918 k přepravě na firmu V. v Budapešti dodatečně dobírku 22.399 Kč 10 h.

Adresát však dobírky nevyplatil a zásilka ležela na dráze v Budapešti nevyplacená, i když byla avisovaná jiným firmám.

Za souhlasu fy V. dala žalobkyně dodatečně příkaz ze dne 7. ledna 1921, aby zásilka byla vydána původnímu adressátu V. v Budapešti proti zaplacení dobírky 22.399 Kč 10 h, kterýžto příkaz stanicí Libeňskou byl přijat a maďarským drahám oznámen.

Adressát fa V. vyplatila dne 20. ledna 1921 v Budapešti dobírkou summu 22.399 K — nikoli však v korunách československých, nýbrž maďarských — byl jí vydán nákladní list, zboží však jí vydáno nebylo, poněvadž maďarské dráhy zaviněným opomenutím zboží jednak jako přebytečné prodaly, jednak ve svých závodech spotřebovaly, jednak vyměnily u vlastenecké akciové společnosti rafinerie miner. olejů za oleje vhodné pro provoz dráhy.

Fa. V. v Budapešti dráhy maďarské žalovala o náhradu plné škody a rozsudkem soudní tabule v Budapešti ze dne 7. června 1923 — 14. P 43555/1921 — byly odsouzeny k úplné náhradě škody podle § 41 mezin. dopr. ř.

Ředit. st. drah v Praze upozornilo sice správu drah maďarských přípisem z 22. prosince 1922, aby pro případ výhry sporu fě. V. nevyplácelo peníz 22.399 Kč 10 h žalobcem jménem dobírky požadovanou, však upozornění bylo marné, maďarské dráhy se podle něho nezachovaly.

Soud I. stolice žalobě vyhověl, odsoudiv žalovanou stranu k zaplacení požadované sumy 22.399 Kč 10 h s přísluš. z toho důvodu, že v daném případě bylo vydání zboží příjemci zmařeno vinou dráhy, a jest tato podle § 27 (4) žel. dopr. ř. povinna k náhradě škody do výše přikázané dobírky. Dráha ručí podle §§ 5, 100 ž. dopr. ř. za zavinění svých orgánů, jež příkaz dobírkový od žalobce přijaly, jednak ručí za provedení přepravy až do dodání zboží příjemci, bez ohledu, že bylo použito i trati cizí (§ 100 ž. d. ř.)

Námitky dráhy, že jde tu již o při rozsouzenou a že tu jest nedostatek passivní legitimace, neshledal soud opodstatněnými, ježto spor fy. V. s maďarskými dráhami veden byl mezi jinými stranami a z jiného důvodu právního (§§ 235, 226/I. c. ř. s.) V daném případě stala se přeprava na jednotný nákladní list a ještě před převratem; dodatečný příkaz dobírkový byl dne 7. ledna 1921 tuzemskou drahou bezpodmínečně přijat, podle něho bylo také u maďarských plněno — ovšem ne způsobem odpo-

vídajícím předepsané měně — takže t. zv. bratislavský protokol z 26. září 1919 o oddělených nákl. listech nemá tu místa a platí zde předpis § 100 žel. dopr. ř.

Vrchní zem. soud v Praze rozsudek tento změnil a žalobu zamítl vycházeje z toho názoru, že důvodem škody žalobci způsobené není vydání zboží příjemci a nevybrání dobírky, nýbrž ztráta zboží, není proto po právu žalobní nárok založený na předpisu § 42 (4) žel. dopr. ř., při čemž nerozhodny jsou okolnosti, přijala-li dráha dodatný příkaz dobírkový právem či ne, zaplatila-li firma V. dobírku jen v kor. maďarských, a bylo-li vydání zboží příjemci zmařeno vinou dráhy. Žalobce z jiného důvodu, zejména na základě ustanovení § 84 žel. dopr. ř. náhrady nežádá.

K dovolávání žalobcovu nejvyšší soud v Brně změnil rozsudek odvol. soudu a obnovil rozsudek prvého soudu, při čemž uvedl, že s názorem II. instance možno zásadně souhlasiti potud, že, ztratí-li se zboží ještě než došlo do stanice určení, a nemůže-li dráha proto vybrati dobírku váznoucí na zásilce, nemůže odesilatel požadovati od ní náhradu podle § 72 ž. dopr. ř., že nevybrala dobírky, nýbrž pouze podle § 84 ž. dopr. ř., ježto se ztratilo zboží. Stejně by musil posuzován býti i případ, kdyby dráha dobírku sice omylem vybrala, ale musila jí příjemci vrátiti, ježto neměla a nemohla zboží dobírkou zatížené vydati. Tato pravidla se však nehodí na sporný případ.

Neboť v tomto případě žalobce dodatečným příkazem z 7. ledna 1921 projevil jasně, že si přeje splnění nákladní smlouvy podle původního znění, dráhy československé i maďarské přijaly tento příkaz, maďarské dráhy daly vyhotoviti místo původních ztracených nové nákladní listy a doručily je fě. V. Když se pak zjistilo, že dráha adressátu zboží vydati nemůže, zažalovala fa V. dráhy maďarské o náhradu škody pozůstávající z ceny oleje ztraceného, ceny sudů, cestovních výloh a dopravních poplatků a spor tento vyhrála.

Z toho vyplývá, že práva z dopravní smlouvy učiněné mezi žalobcem jako odesilatelem a drahou, přešla podle §§ 73 (9) a 76 (1, 2) žel. dopr. ř. se žalobce na firmu V. jako adresáta, a že výhradně tomuto příslušelo podle § 99 žel. dopr. ř. právo uplatniti nárok ze ztráty zboží.

Podle toho nebylo lze, aby žalobce žaloval o náhradu škody ze ztráty zboží.

Rozsah náhrady škody určují předpisy §§ 88, 95 žel. dopr. ř.; v žádném případě neměla firma V. právo na vrácení dobírky zaplacené, naopak byla povinna z ruky do ruky dodatečně za-

platiti dráze, oč na této dobírce méně zaplatila, než bylo odesilatelem předepsáno, ježto zaplacení dobírky jest protiplněním příjemcovým, bez něho nemůže uplatňovati žádných práv z dopr. smlouvy ani nároku na náhradu škody. I kdyby maďarské dráhy byly odsouzeny královskou soudní stolicí v Budapešti na vrácení dobírky — ač ve spisech není proto opory — na věci ničeho to nemění, svědčilo by to jen o jiném právním názoru maďarského soudu.

Firma V. byla a jest povinna zaplatiti uloženou dobírku 22.399 Kč 10 h, dráha byla a jest povinna dobírku tu vybrati a ji žalobci odvésti. Za to, že se tak nestalo, nebo stalo neúplně, ručí odesilateli podle předpisů § 72 (4) žel. dopr. ř., jejž sluší rozšířiti na všechny případy vstupu adressáta zásilky do smlouvy dopravní.

Nelze namítati, že by dráha byla povinna náhradou škody dvakráte, nebo jde zde o náhradu dvou škod, a to náhradu prvou ze ztráty zboží příjemci způsobené, jež nesouvisí nijak s dobírkou, jež musí býti nahrazena i když zboží bylo odesláno bez dobírky. Druhá škoda jest z neodvedené dobírky, o tuto nemůže se dráha obohatiti, nýbrž jest povinna jí odvésti odesilateli, jenž má na ní samostatný nárok.

Passivní legitimace dráhy československé jest opodstatněna předpisem § 100 žel. dopr. ř., jenž t. zv. bratislavským protokolem nebyl dotčen. Ovšem žalovaná dráha i maďarská měla právo dodatečný příkaz dobírkový ze 7. ledna 1921 odmítnouti, avšak když jej přijala, byla povinna jej splniti a jím se říditi.

Rozhodnutí nejvyššího soudu v Brně ze dne 17. listopadu 1924 RV I 1080/24. *Dr. Jan Malát.*

Příspěvek k otázce procesní způsobilosti podle §u 6 c. ř. s. Pokud strana, jíž netýkala se žaloba, podle které rozsudek byl doručen, oprávněna je podati opravné prostředky.

O žalobě B. S. proti — »Železo,« časopis pro obchod železářský a průmysl kovodělný v Praze, na nepřípustnost exekuce, vynesl procesní soud, když za žalovanou stranu nikdo se nedostavil, rozsudek pro zmeškání.

K odvolání, jež podala firma »Železo« vydavatelská a jednatelská společnost pro obor železářský s r. o. v Praze a v němž poukazovala k tomu že ona je majitelkou časopisu »Železo.« že časopis takový nemůže býti nositelem práv a nemůže býti právní osobou, zrušil krajský odvolací soud v T. rozsudek i předchozí